

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manvscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodiêre

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Nicetio Treuirensi episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

Verè autem beatum corpus martyris quidam ex ijs, qui erant amantes Christianorum, postquam domum reuersi essent lictores, cùm pulchrè fustulissent, & splendissimè compoūsissent, in regione Damascenorum deposuerunt in paterna eius hæreditate: Ad gloriam patris, filij, & spiritus sancti, quæ est vna & inseparabilis Trinitas. Ipsi honor, potentia, maiestas & magnificentia nunc & semper, & in secula feculorum, Amen.

Sepelitur in
paterno fo-
lo.

VITA SANCTI NICETII TREVIRORVM

EPISCOPI: AVTHORE S. GREGORIO EPISCOPO

Turonensi, Lib. de Vita Patrum. Cap. 17.

Si fides dictis adhibetur, relatoribus sacrorum operum pro fidei merito fideliter arbitror esse credendum: quia nō omnia, quæ in scripturis leguntur, obtutibus proprijs cerni potuerunt: sed quædam ipsius scripturæ relatione firmata, quædam aliorum authorum testimonio comprobata, quædam verò proprij intuitus autoritate creduntur. Verum quod peius est, qui peruerso sunt sensu, vt scripta non credunt, irà testificata reprehendunt: visa verò, tanquam confida, fastidiunt, non habētes vel illud in sua credulitate, quod Thomas Apostolus gestabat in corde, dicens: Nisi video, non credam. Beati quidem, *Iohann. 20.* qui non viderunt, & crediderunt: sed ipse saltem, vt vidit, statim credidit. Nam, yt diximus, multi videntes non modò non credunt, sed & derident. Vnde & ego aliqua de sancti Nicetij Treuerici sacerdotis virtutibus, virilitate, magnanimitate, sanctitate scripturus, reprehendi ab aliquibus vereor, dicentibus mihi: Tu cùm sis iunior, quomodo seniorum gesta poteris scire? Qualiter ad te eorum facta venerunt? Nempe non aliud, nisi conficta à te hæc, quæ scripta sunt, decernuntur. Qua de causa relatorum huius operis in medio ponere ceceſsè est, vt hi, qui veritati derogāt, confundantur. Nouerint igitur à beato Aredio Abbatे vrbi Lemouicinæ, qui ab ipso Nicetio Antifite enutritus, & clericatus ordinem sortitus est, hæc, quæ subiecta sunt, me audiſſe: quem in hoc non credo illum fessellisse, cùm per eum Deus eo tempore, quan- *Aredius Ab-*
bas, discipu-
lus S. Nicetii: Eius vi-
ta est 24.
Augusti.
dò mihi ista retulit, & cæcorum illuminauit oculos, & paralyticis gressum præstítit, & energumenos, eieclis demonibus, sanæ menti restituit. Nec credendum est, eum mendacijs nube obumbrari posse, quem Deus sæpius ab imbrium nube obtestum ita protexit, vt imbutis socijs, ipse nulla stellarum cadentium infusione madesceret. Deinde si de tali re dubitatur, de beneficijs Dei diffiditur.

Aiebat ergò memoratus sacerdos de antedicto Antifite: Multa quidem, dulcissime frater, de sancto Nicetio bonorum virorum testimonio diuulgata cognoui, sed plura meis oculis proprijs inspexi, vel etiam ab eo vix elicita cognoui. Et cùm mihi quæpiam de his, quæ per illum Deus operatus est, explanaret, non cothurno iactantie tumescerat, sed compunctus corde, cum lachrymis aiebat: Ideo tibi hæc, fili charissime, pandere volo, vt & tu, cum summa conuersans innocentia cordis, similia mediteris. Non enim ad excelsa virtutum Dei contendere quis poterit, nisi fuerit innocens *Psal. 23.* manibus & mundo corde, sicut tenor Davidici carminis canit. Hæc ergò de eo præfatus relator exorſus est.

Igitur sanctus Nicetius Episcopus ab ipso ortus suī tēpore clericus designatus est. *Nota rēmi-*
ram in nato
S. Nicetio.
Nam cùm parti fuisset effusus, omne caput eius, vt est consuetudo nascentium infantium, à capillis nudum quidem cernebatur, in circuitu verò modicorum pilorum ordo apparuit, vt putares ab eisdem coronam clericuſ fuisse signatam. Exinde studiōfissimis enutritus parētibus, literisque institutus, Abbatē cuidam in monasterio commendatur, in quo loco ita se deuotum Deo exhibuit, vt migrante Abbatē, ipse succederet. Iam verò assumpto Abbatis officio, tantum se talemque ad instructionē atque distictionem fratrum exhibuit, vt non modò agere, verum etiam nulli licetet aliquid vel loqui peruersè, dicēs: Cauenda est scurrilitas, dilectissimi, & omne verbum ociosum, vt sicut totum corpus purum exhibere debemus Deo, ita etiam & os non ad aliud aperiamus, nisi ad laudem Dei: quia tria sunt, in quibus genus dilabitur huma- *Fit mona-*
chus, & Ab-
bas.
num: aut enim cogitat, aut loquitur, aut agit. Ergò vos, dilectissimi, oportet vitare *Tria sunt in*
quibus labi-
tur genus
humani-
scurri-

scurrilitatem, malitiam, & omne opus pessimum. Multa & alia exhortabatur fratres, vt eos dignos Domino exhiberet ac mundos.

Venerabatur autem eum & Rex Theodoricus magno honore, eō quōd sāpiūs vi-tia eius nudaret & crimina, castigatusque emendatior redderetur: & ob hanc gra-tiam, decadente Treuericae vrbis sacerdote, eum ad Episcopatum iussit accersiri. Dato autem consensu populi, ac decreto Regis, ad ordinandum à viris summo cum Rege honore præditis adducebatur. Veruntamen cùm appropinantes vrbi, ca-dente sole, fixis tentorijs mansionem pararent, illi confessū laxatos equos per se- getes pauperum dimiserunt. Quod cernens beatus Nicetus, misericordia motus ait: Expellite quanto cùs equos vestros à segete pauperum: alioquin remoueam vos à communione mea. At illi indignantes, dixerunt: Quānam sunt hæc verba, quæ lo-quaris? Adhuc Episcopalem apicem non es adeptus, & iam excommunicationem minaris? Et ille: Verè, inquit, dico vobis, quia deliberauit Rex, vt me auilsum à mo-nasterio, huic oneri consecrari iuberet. Fiet quidem voluntas Dei: sed ullius volun-tas in omnibus malis, me obſiſtente, non adimblebitur. Tunc cursu rapido abiens, eiecit equos è segete: & sic, cum admiratione hominū illorum, ad vrbem deductus est. Non enim honorabat personam potenti, sed Deum tantum & in corde, & in operibus metuebat.

Ordinatur Episcopus Treuorū.

Nō respicit personam hominis.

Seu erit se esse Sacerdotij ipsius dignitatem. Assumpto verò Episcopatu, tam terribilem se præbuit omnibus, si Dei mandata non seruarent, vt imminere mortem proximam voce præconia testaretur. Super quibus pauca loqui placet ad roborandam Sacerdotum censuram, vel ad instructionem populi, siue etiam ad ipsorum Regum præsentium emendationem.

Nam cùm Theodoricu decadente, Theodobertus filius eius regnum ambīſſet, ac multa iniquè exerceret, & ab eodem plerunque corriperetur, quōd vel ipſe perpetraret, vel perpetrantes non argueret, aduénit dies Dominicus, & eccl. Rex cum his, qui ab hoc Sacerdote communioni abesse iussi fuerant, ecclesiam est ingressus. Lectis igitur lectionib, quas canon sanxit antiquus, oblatis munericibus super altare Dei, ait Sacerdos: Non hīc hodiē Missarum solennia consummabuntur, nisi communione priuati, priū abscedant. At Rege renitente, subito exclamat vnu de populo, arreptus à dæmone puer iuuenis: cœpitque voce valida inter supplicia torturæ suæ, & sancti virtutes, & Regis crimina confiteri: dicebatque Episcopum castum, Regem adulterum: illum timore Christi humilem, hunc gloria regni superbum: illum sacer-dotio impollutum, à Deo in posterum præferendum: hunc, ab authore sceleris sui velociter elidendum. Cumq[ue] Rex timore concussus, peteret vt hic energumenus ab ecclesia ejiceretur, dixit Episcopus: Prius illi, qui te fecuti sunt, id est, incestuarj, homicidæ, adulteri, ab hac ecclesia extrudantur, & hunc Deus silere iubebit. Et statim Rex iussit omnes hos, qui Sacerdotis sententia damnati fuerant, egredi ab ecclesia. Quibus expulsis, iussit Sacerdos dæmoniacum foras extrahi: sed cùm appræhensa columna, auelli à decem viris non posset, sanctus Dei sub vestimento suo, propter iactantiam, faciens Crucem Christi contra dæmonem, relaxari præcepit. Qui proti-nus corruens cum his, qui eum trahere nitebantur, post paululum sanus creatus est. Deinde post acta solennia requisitus, nunquam reperi potuit, nec vllus sciuit vnde venerit, vel quō abiērit. Coniciebatur igitur à plurimis, eum à Deo missum, qui Regis Sacerdotisque opera non taceret. Vnde factum est, vt Sacerdote orante, Rex mitior fieret, pastorque à Domino remunerandus, dignè propheticum illud audiret: Qui reddiderit preciosum de vili, tanquam os meum erit.

Nota rem admirandā.

Signo Cru-cis sanat de moniacū.

Ierem.15.

Cupit mori ꝑ iustitia. Excommu-nicari regē.

Quotidiè autem prædicabat Sacerdos populis, denudans crimina singulorum, & pro remissione deprecas assidue confitentium. Vnde aduersus eum sāpiūs odij virus exarsit, quōd tam veraciter multorum facinora publicaret. Nam plerunque se perse-cutoribus vltro obtulit, & gladio exerto ceruicem præbuit: sed nocere ei Dominus non permisit. Voluit nanque pro iustitia mori, si persecutor fuisset infestior. Aiebat enim: Libenter moriar pro iustitia. Sed & Clotarium Regem pro iniustis operibus sāpiūs excommunicavit, exiliumque minitante eo, nunquam est territus.

Quodam

Quodam verò tempore, cùm iam ad exilium duxtus, ab Episcopis reliquis, qui adulatores Regis effecti fuerant, remotus esset, atque à suis omnibus derelictus, vai Diacono, qui adhuc perstebat in fide, ait: Quid tu nunc agis? Quarè non sequeris fratres tuos, ut eas quò volueris, sicut illi fecerunt? Qui ait: Vivit Dominus Deus meus, quia usquequò spiritus meus intrà hos artus contentus fuerit, nunquam derelinquam te. Et ille: Quia, inquit, hæc dixisti, dicam tibi, quæ Domino reuelante cognoui. Cras enim in hac hora, & honorem recipiam, & Ecclesiæ meæ restituam. Hi autem, qui me reliquerunt, cum magno pudore ad me confugient. Præstolabatur itaque Diaconus rem promissam attonitus. Quod postea est expertus. Illucescente enim die crastina, subito aduenit legatus Sigeberti Regis cum literis, nuncians Regem Clorarium esse defunctum, seque regnum debitum cum Episcopi charitate debere percipere. Hæc ille audiens, ad Ecclesiam regressus, pote statim restituitur: confusisque his, à quibus derelictus fuerat, omnes in charitate recepit.

Iam verò quam fortis fuerit ad prædicandum, quam terribilis ad arguendum, quam constans ad sustinendum, quam prudens ad docendum, quis euoluere queat? Vnus enim ei semper erat rigor in prosperis & aduersis: nec minitantem timuit, nec à bladiente delusus est. Verè autem (vt aiebat relator ille memoratus) fuit, iuxta Paulum Apostolum, iniuriatus periculis fluminum, periculis latronum, periculis in ciuitate, periculis in falsis fratribus, & reliqua. Nam quadam die dum Mosellam fluuium nauigio transiret, inter pilas pontis fluctuantiæ actus impulsu, palmis tantum pilæ adhæsit, pede continens nauem: & sic ab intuentibus iam ad demersionem paratus, erutus est. Quod non sine tentatoris insidijs se pertulisse ferebat. Sed & ipse author criminis plerunque se obtutibus eius nocitibus ostendit. Nanque dum quadam die iter agebat, descendens ab equo, inter vepres cōdensos ventris purgandi gratia est ingressus: & ecce assit ei umbra teterima, statu procera, crassitudine valida, colore tetra, quæ oculorum scintillantium immensitatem in modum tauri petulantis habebat, ore patulo, quasi ad deglutiendum virum Dei parata. At illo faciente signum Crucis Signo Crucis eis demonis fugavit.

In ieuniis autem valde (vt diximus) fortis erat. Nam cæteris reficiensibus, sèpè ipse concteto capite à cucullo, nè agnosceretur in publico, cum uno tantum pueri sanctorum basilicas circuibat. Sed & curationum gratia data est ei à Deo. Dum autem hæc in illo, vt suprà diximus, habitu sanctorum habitacula circuiret, ad templum sancti Maximini Antistitis accessit. In cuius atrio post multas debacchationes tres energumini pressi sopore quiescebant. Cernens igitur eos somno deditos, fecit signum Crucis econtra: statimque expergefacti, eleuantes in sublime voces, dato impetu ad vomitum, emundati sunt. Cum autem lues inguinaria Trevericum populum in circuitu ciuitatis valde vastaret, & Sacerdos Dei pro onibus commissis Domini misericordiam imploraret assidue, factus est sonus de nocte magnus, tanquam tonitruum validum super pontem amnis, ita ut putaretur vrbis ipsa absorberi. Cumque omnis populus exteritus, in lectulis resedisset, lethiferum sibi interitum oppriens, audita est in medio rumoris vox vna cæteris clarior, dicens: Et quid hic, o socij, faciemus? Ad vnam enim portam Eucharius Sacerdos obseruat, ad aliam Maximinus excubat: in medio veratur Nicetius. nihil hic ultra præualere possumus: Itaque finamus hanc vrbem eorum tuitioni. Hac voce audita, statim morbus quietus, nullusque ab eo ultra defunctus est. Vnde non ambigitur, virtute memorati Antistitis ciuitatem fuisse defensam.

In uitatus autem quodam tempore Sacerdos à Rege, dicit suis: Quærite nobis piscium multitudinem in abundantia, ut euntes ad occursum Regis, & nostrum explatur debitum, & amicis ministretur affatim. Dixeruntque ei: Lapsus noster, in quem pisces decidere soliti sunt, prorsus desertus habetur: sed & materiæ ipse de locis suis amnis impetu euulsæ noscuntur. Non est igitur, qualiter iussio vestra adimpleatur, dum non est in promptu, quomodo capiantur quæ præcipis. Ille verò hæc audiens, ingressus in cellulam suam, vocavit puerum, & ait: Vade, & dic cocorū præposito, ut exhibeat pisces ab amne. Qui iussa referens, derisus est ab homine. Reuerio autem ait Sacerdos: Scio quia locutus es ea, quæ præcepisti, sed audire noluerunt. Vade rursus, & dic eis ut eant. Cumque bis aut tertio hanc ordinationem durè susciperent, comoti tandem abiérunt ad lapsum: adspicientesq; cum maxima admiratione, inueniuntur.

Magni miraculo p-
feci*s* inueniuntur

untur per-
multi.
Videtur eius.

runt eum ita refertum piscibus, ut decem viri, quae repererant, vix ferre potuissent. Ex quo manifestum est, quod sancto huic virtus diuina sapientia ostendebat, quae ei opportuna erant.

Sed nec hoc silendum putauit, quod eidem de Regibus Francorum a Domino ostensum fuit. Vedit enim in visu noctis turrem magnam, tanta celsitudine praeditam, ut polo propinqua suspiceretur, habentem fenestras multas, Dominumque stantem super cacumen eius, & Angelos Dei per speculas illas positos. Vnus autem ex eis tenet librum magnum in manu, dicens: Tantum temporis Rex ille victurus est in seculo: nominavitque omnes viritatem, vel qui eo tempore erant, vel deinceps nati sunt: dixitque & qualitatem regni, & quantitatem vita eorum: sed & post viuisque nomen semper, Amen, ceteri Angeli respondebant. Sicque praedicta omnia in posterum sunt impleta, quemadmodum sanctus per prefatam reuelationem annunciat.

Regressus autem a Rege cuectu nauali, obdormiuit. Et ecce commotus vento fluuius, coepit fluctus in excelsa porrigere, ita ut putaretur nauis ipsa demergi. Sacerdos autem, ut praefati sumus, dormiens somno nefcio quo, ut plerunque dormientibus evenit, quasi ab aliquo oppressus est. Excitatus vero a suis, fecit lignum Crucis super aquas, & cessauit procella. Deinde suspirans crebrius, interrogatusque a suis, quid vidisset, ait: Silere quidem decreveram, sed tamen dicam: Vidi enim me quasi per viuernsum orbem retia ad capiendum extendere, & nullus erat adiutor meus, nisi tantum hic puer Arelius. Et meritum eum Dominus reticere ostendere voluit, qui quotidiu populos ad diuinum officium capiebat.

Venit autem ad eum homo quidam, casariem barbamque prolixam efferens: prostratusque ad pedes eius, ait: Ego sum, Domine, qui in mari periculo positus, tuo adiutorio sum saluatus. At ille obiurgans hominem, cur de eo laudationis huius preferret gloriam, ait: Dic, qualiter te Deus ab hac necessitate eripuit. nam virtus mea nullum iuuare potest. Qui ait: Nuper primo tempore, cum nauem ascensit Italianam peterem, multitudo paganorum mecum ingressa est: inter quos & ego tantum solus eram inter illam rusticorum multititudinem Christianus. Orta autem tempestate, coepi inuocare nomen Domini, atque ut me intercessio tua eriperet, flagitare. Pagani vero inuocabant deos suos, & ille louem, iste Mercurium proclamabat: alius Mineruam, alius Veneris auxiliu flagitabat. Cumque iam in discriminis mortis essemus, aio ad eos: O viri, nolite hos inuocare, non sunt enim dii isti, sed dæmones. Nam si vultis de praesenti interitu erui, inuocate sanctum Nicetum, ut ipse obtineat cum Domini misericordia vos saluari. Cumque una voce eleuata in huiusmodi clamore dixissent, Deus Nicetij, eripe nos: protinus mare mitigatum est, ceciditque ventus, ac sole reducto, eo, quod voluntas nostra fuit, nauis accessit. Ego autem voui, ne prius comam capitum tenerem, quam tuis obtutibus presentarer. Tunc iusfu Episcopi tonsuratus homo, Aruernum adjit, unde se esse confessus est.

Innumeram sunt enim, quae de hoc viro relata a memorato Abbe cognouimus, sed finiendum libellum puto. Cum autem propinquum transitus tempus migratoris sua cognouisset, fratribus retulit, dicens: Vidi Paulum Apostolum cum Iohanne Baptista in uitam mead requiem sempiternam, atque exhibentem mihi coronam caelestibus margaritis ornatam, ac dicentibus mihi viris: Talibus enim speciebus perfueris in regno Dei. Haec quibusdam fidelibus referens, post paucos dies modica febre pulsatus, spiritum premissit ad Dominum: sepultusque est in basilica sancti Maximini antistitis, cuius nunc tumulus plerunque diuinis virtutibus illustratur.

De eodem ex Gregorio Turonensi, Cap. 94. De Gloria Confessorum.

Miracula
ad cumulum
eius.

Nicetus autem, ut supra diximus, ipsius (Treuericæ) urbis Episcopus, eleemosynæ, charitatis, sanctitatisque totius resulsi merito, dum in corpore commoratus est. Hic a seculo migrans, ad basilicam sancti Maximini praecessoris sui sepultus est. Ad cuius nunc tumulum vinctorum catenæ franguntur: energiam incursionis diabolica patientes, extrusis dæmonibus, liberantur: cæcorum oculi plerunque, remotis tenebris, lumine infunduntur. Nam de periuris quid dicam? Si quis enim ibi falsum iuramentum proferre ausus fuerit, illico diuina ultio corrigit.

corrigitur: nec quisquam hæc vel loqui audet, si conscientia torquente, reum se esse cognoverit, quod ibi sacramentum presumat exoluere.

VITA SANCTI BAVONIS EGREGII
CONFESSORIS, AVTHORE THEODORICO
Abbate S. Trudonis.

PRAEFATIO AVTHORIS.

Postquam Dominus & Salvator noster vineam, quam de Agypto psal.79.
in manu valida & brachio extento transtulit, secus arborem viuifi-
ce Crucis transplanatauit, virgaque petra percussa, hoc est, lancea
latere Crucifixi Domini perforato, sanguine martyrij & aqua ba-
ptismi eam irrigauit: radices plantatae terram impleuerunt, extensis
vsque ad mare palmitibus, & vsque ad flumen propaginibus. Qua-
rum foliū viride non defluet, & in tempore siccitatis non arescit:
fructus vero non deficiet: quia secus decursus aquarum plantatae, irrigantur fonte
salutari, in vitam æternam saliente. Hac summi patris familiæ vinea longè lateque
diffusa, cum operuisset montes umbra eius, & arbusta eius cedros Dei, nec nullus iam
terrarum angulus esset, qui non sub umbra Domini requiescere festinaret, Perses cum
Scytha, & pellitorum turba populorum stridentia & anhelantia verba in dulce Cru-
cis fregerunt melos. Præterea quotquot prædestinati erant vitæ æternæ, ut boni pal-
mites creuere & fructificauere. Ex hac igitur sua vinea omnipotens Deus vnum ele-
ctum suum palmitem ad nos vsq; extendit, qui scilicet tanto vernal flore, tanto fructu
exuberat, ut credatur de corpore vitis illius esse, qui dicit: Ego sum vitis vera: vos Iohann.15.
palmites. nec dubitetur ad illam verę reppromissionis terram pertinere, cuius botrum
a duobus viris veclte portatum, vetus commemorat historia. Cuius felicem extensi-
nem & fructum, perfectis etiam viris desiderabilem, de quo securè canimus, Vineæ Num.13.
florentes odorem dederunt: quoddam quasi speculum oculis vestris proponimus,
ut cùm in umbra eius requieueritis, in speculo quoquè internam vestram faciem ad-
spiciatis, pulchritudinem imitemini, & vt vberius dicam, perfecti perfecto confor-
memini: dumquæ dulcem eius odorem hauritis, ipsi quoquè Christi bonus odor fu-
turi, in supernam contemplationem animum extendatis. Etenim ad veram beatitu-
dinem anhelanti, cui non sufficiat in exemplu beatus athleta Dei Bauo, qui lenocinia S. Bauo spe-
male blandientis mundi tam constanti calcauit animo, ut nullus credatur euolasse de culum &
seculo? Habet in eo miles, quod imitetur: monachus, quod veneretur: habet certè exemplar
Christianus omnis normam, quā sequatur: qui eo minùs inter quotidiana certamina multarum
mente trepidabunt, si beati viri triumphum præ oculis semper habuerint positum.
Nunc quia inter Grammaticos rudis miles militare ingredior, Grammaticę in primis
excusat me volo: argumētam scilicet loquacitatem & verborum nodositatem
nè requiratis: quia & nemus in templo Domini plantari prohibetur, & ego nihil me Deut.16.
iudicai in vobis scire, nisi Christum Iesum, & hunc Crucifixum. Incongruum vero
putau, vt descripturus militem Dei, regulis vincirer Donati, aut Aristotelis vt pa-
rarem argumentis: quia & argumentum seculare perij, vbi virgo Deum peperit: &
stultitia est apud Deum, sapientia huius mundi. Vnde in Euangeliō pusillus Zachæus 1. Cor.3.
visurus Dominum, sycomorum, quæ ficus fatua dicitur, ascendiit: quia qui mundi Luc.19.
stultiam eligunt humiliter, ipsam Dei sapientiam cōtemplantur subtiliter: tuncque
prudenter sycomorum ascendimus, si ad eam, qua diuinitas præcipitur, stultiam
adspiramus. Sed quia stultum est ante historiam effluere, obtrecentium, quos nullos
futuros non putamus, meras nærias & caninam facundiā non curamus magnoperè:
aduersus quos nos facile tuebuntur & fratrum, quorum me, ut hæc auderem, coegerit
imperiosa authoritas, & semper imperterrita obediens charitas. Nam quia plumib⁹
fistula s̄pè v̄sibus hominum aqua ministrat fluenta, non ab r̄e v̄sum est eis, si relin-
quentes alijs argenteum eloquium, ipsi de plumbō nostro biberent, præsertim cùm
& Moyſi Iethro aliquid vtile locutus sit. Exodus.28.

HISTO-